

INSTRUKCJA BHP
PRZY STOSOWANIU MATERIAŁÓW SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA
I NIEBEZPIECZNYCH
w Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 4 im. Orła Białego
w Słupsku

UWAGI OGÓLNE:

1. Wszystkie materiały posiadające oznaczenia podane w tabeli poniżej są materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi. Podczas ich stosowania należy zachować szczególną ostrożność i przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny.

SYMBOL ZAGROŻENIA	ZAGROŻENIE
E	Substancje i preparaty wybuchowe
O	Substancje i preparaty utleniające
F+	Substancje i preparaty skrajnie łatwopalne
F	Substancje i preparaty wysoce łatwopalne
T+	Substancje i preparaty bardzo toksyczne
T	Substancje i preparaty toksyczne
Xn	Substancje i preparaty szkodliwe
C	Substancje i preparaty żrące
Xi	Substancje i preparaty drażniące
N	Substancje i preparaty niebezpieczne dla środowiska

2. Pracę z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi można powierzyć pracownikowi posiadającemu aktualne badania lekarskie.
3. Pracownik winien być w ubraniu roboczym ściśle dopasowanym i wyposażony w odpowiednie do danego rodzaju materiału środki ochrony osobistej. Materiały szkodliwe dla zdrowia i niebezpieczne można stosować tylko w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Przez cały czas pracy unikać styczności z oczami i skórą.

CZYNNOŚCI PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY:

1. Przed przystąpieniem do pracy należy:
  - a. Zapoznać się z **kartą charakterystyki substancji** zgodnie z wykazem kart charakterystyki preparatów i substancji chemicznych w warsztacie konserwatora stanowiącym załącznik nr 1 i wykazem kart charakterystyki środków czystości stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej instrukcji.
  - b. Zapoznać się ze **wskazówkami bezpieczeństwa i instrukcją stosowania preparatu na opakowaniu jednostkowym.**
  - c. Sprawdzić stanowisko pracy, czy użycie substancji nie stworzy zagrożenia dla pracownika i osób postronnych
  - d. Sprawdzić, czy obok nie są wykonywane prace niebezpieczne pożarowo, mogące doprowadzić do zapłonu stosowanego materiału
  - e. Przygotować niezbędne narzędzia oraz sprzęt ochronny
2. Zauważone przed rozpoczęciem pracy braki i niedociągnięcia zgłaszać swojemu przełożonemu.

CZYNNOŚCI PODCZAS PRACY I PO JEJ ZAKOŃCZENIU:

Podczas pracy należy bezwzględnie przestrzegać następujących zasad:

1. Nie wdychać oparów.
2. Nie palić przy pracy, nie jeść, nie pić.
3. Przed przerwą i na koniec pracy myć ręce.
4. Zabrudzone, nasączone ubrania natychmiast zdjąć.
5. Dbać o odpowiednie wietrzenie lub odciągi.
6. Używać rękawic ochronnych z gumy.

Po zakończeniu pracy należy:

1. Dokładnie zakręcić pojemnik z substancją niebezpieczną.
2. Oczyszczyć narzędzia i sprzęt, w razie potrzeby środki ochronne.
3. Uprzątnąć stanowisko pracy.
4. Zużyte, puste opakowania po substancjach szkodliwych umieścić w odpowiednim pojemniku.

CZYNNOŚCI ZABRONIONE:

Zabrania się:

- stosowania nieoryginalnych opakowań na substancje niebezpieczne, nie posiadających odpowiednich oznaczeń (np. w celu przelewania do mniejszych pojemników),
- pozostawiania niezabezpieczonych, otwartych pojemników z substancjami niebezpiecznymi,
- wykorzystywania zużytych pojemników do innych celów,
- w przypadku stosowania aerozoli kierowania strumienia substancji na inne osoby,
- stosowania substancji niezgodnie z jej przeznaczeniem,
- gromadzenia na stanowisku pracy substancji w ilości przekraczającej zapotrzebowanie.

SKŁADOWANIE I TRANSPORT SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH:

1. W przypadku występowania substancji niebezpiecznych powinny one być przechowywane w pomieszczeniu spełniającym warunki określone w przepisach budowlanych i ochrony przeciwpożarowej.
2. Substancje niebezpieczne mogą być przechowywane poza odpowiednimi pomieszczeniami pod warunkiem spełnienia wymogów opisanych w kartach charakterystyki.
3. Należy stosować dobrą wentylację.
4. W miejscu składowania nie jeść nie pić i nie palić.
5. Trzymać pojemniki dokładnie zamknięte przechowywać tylko w oryginalnych opakowaniach.
6. Unikać napięcia elektrostatycznego w pobliżu składowanych materiałów.
7. Miejsce przechowywania preparatów musi być suche, podłozę wykonane z materiału nieprzepuszczalnego przystosowane do przechowywania materiałów chemicznych.
8. Chronić przed działaniem promieni słonecznych i źródeł ciepła.
9. Nie przechowywać z kwasami alkaliarnymi i czynnikami utleniającymi.
10. Z pojemnikami otwartymi manipulować ostrożnie, aby nie dopuścić do rozlania.

11. Ilości substancji pożarowo niebezpiecznych nie mogą przekraczać ilości określonych w przepisach ochrony przeciwpożarowej, w szczególności:
  - a) w jednej strefie pożarowej może znajdować się (łącznie):
    - do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 21°C,
    - do 50 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu 21÷55°C.
12. Na stanowiskach pracy dopuszczalne jest przechowywanie substancji niebezpiecznych w ilości nieprzekraczającej zapotrzebowania.
13. Podczas transportu substancji niebezpiecznych należy zachować szczególne środki ostrożności oraz zalecenia wynikające z karty charakterystyki.
14. Dopuszczalny jest transport substancji niebezpiecznych jedynie w oryginalnych, szczelnie zamkniętych opakowaniach jednostkowych.

POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH AWARYJNYCH:

Wskazówki ogólne:

W każdym wypadku okazać lekarzowi arkusz bezpieczeństwa z karty charakterystyki.

Po wdychu:

Doprowadzić świeże powietrze. Wezwać pomoc lekarską.

Po kontakcie ze skórą:

Po zetknięciu ze skórą natychmiast wymyć wodą i mydłem. Zabrudzone i nasączone ubranie natychmiast zdjąć, nie pozostawiać do suszenia. Przy przedłużającym się podrażnieniu skóry zasięgnąć porady lekarskiej.

Po kontakcie z oczami:

Natychmiast przemywać oczy wodą przez 15 minut. Wezwać lekarza.

Po połknięciu:

Nie wywoływać wymiotów. Natychmiast wezwać lekarza.

O każdej sytuacji niebezpiecznej natychmiast poinformować przełożonego.

Postępować zgodnie z zaleceniami karty charakterystyki.

W przypadku zapalenia się substancji palnej zaalarmować otoczenie i przystąpić do likwidacji źródła ognia przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego.

SPORZĄDZIŁ

Anna Goebel
Kierownik gospodarczy

ZATWIERDZIŁ

Lech Raś
Dyrektor Gimnazjum nr 4